

بررسی اولویت‌های موانع آموزشی دستیابی به اهداف آموزشی کارآموزی‌های بالینی پرستاری از دیدگاه اساتید، سرپرستاران و دانشجویان پرستاری در دانشگاه علوم پزشکی جهرم

نویسندگان:

رسول اسلامی اکبر^۱، محسن حجت^{۱*}، فریده معارفی^۱، مریم چرخ انداز^۲

۱- بخش پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران
۲- معاونت درمان، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران

Journal of Education and Ethics in Nursing, Volume 1, Number 1, Winter 2013

چکیده:

مقدمه: برنامه ریزان آموزش پرستاری معتقدند که مهمترین قسمت برنامه آموزش پرستاری، آموزش بالینی است. هدف از این مطالعه تعیین اولویت‌های موانع دستیابی به اهداف آموزشی کارآموزی‌های بالینی پرستاری از دیدگاه اساتید، سرپرستاران و دانشجویان پرستاری در دانشگاه علوم پزشکی جهرم می‌باشد.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی-مقطعی است که توسط یک پرسشنامه محقق ساز انجام شده است. نمونه‌گیری به روش سرشماری بر روی تمامی دانشجویان پرستاری که حداقل یک دوره کارآموزی را گذرانده بودند (۱۰۱ نفر)، همه مربیان پرستاری دانشکده پرستاری (۹ نفر) و همه مدیران پرستاری بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی جهرم (۳۱ نفر) که حداقل ۶ ماه سابقه مدیریت داشتند انجام گرفت. تجزیه و تحلیل اطلاعات به کمک نرم‌افزار SPSS 12.0 و با استفاده از روش‌های آماری انجام گرفت.

یافته‌ها: طبق دیدگاه دانشجویان مهمترین مانع دستیابی به اهداف آموزشی حضور تعداد زیاد دانشجویان در بخش با فراوانی پاسخ (۵۲/۵ درصد) بود. بر اساس دیدگاه مربیان مهمترین مانع دستیابی به اهداف آموزشی عبارت بودند از: بی‌علاقگی دانشجویان، نداشتن دید مثبت به آموزش توسط مدیران پرستاری، عدم استفاده از طرح درس در آموزش بالینی دانشجویان همگی با فراوانی پاسخ یکسان (۶۶/۷ درصد) و در نهایت از دیدگاه مدیران پرستاری عدم علاقه مربیان پرستاری به کار پرستاری با فراوانی پاسخ (۵۱/۶ درصد) به عنوان مهمترین مانع دستیابی به اهداف آموزشی مطرح گردید.

نتیجه‌گیری: توجه به عواملی مانند: تعداد زیاد دانشجویان، بی‌علاقگی مربیان و دانشجویان به حرفه پرستاری و عدم استفاده از طرح درس در آموزش بالینی و نداشتن دید مثبت به آموزش توسط مدیران پرستاری به عنوان مهمترین موانع دستیابی به اهداف آموزشی کارآموزی‌های بالینی می‌تواند در برنامه ریزیهای ارتقاء کیفیت آموزش بالینی کمک کننده باشد.

واژگان کلیدی: پرستاری، آموزش بالینی، موانع

مقدمه:

بر کسب علم، به کسب مهارت‌های بالینی در طی دوران تحصیل خود نیاز دارد [۱].

برنامه ریزان آموزش علوم پزشکی اصلی ترین بخش در آموزش پرستاری را آموزش بالینی می‌دانند، بطوری که بیش از ۵۰ درصد برنامه‌های آموزشی دوره پرستاری به آموزش بالینی اختصاص دارد. هرچند محیط بالینی محیطی ایده آل برای آموزش و یادگیری است، اما آموزش و یادگیری در این محیط‌ها

پرستاری از حرفه‌های پیچیده و دشواری است که با استفاده از علوم و مهارت‌های خاص خود در جهت پیشبرد سلامتی جسمی، روانی، اخلاقی و اجتماعی گام برمی‌دارد. پرستاری با استفاده از دانش و مهارت‌های خاص، خدماتی را به افراد سالم و بیمار در مراکز مختلف ارائه می‌دهد. بنابراین دانشجویان پرستاری علاوه

* نویسنده مسئول، نشانی: بولوار شهید مطهری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی جهرم

تلفن تماس: ۰۷۹۱۳۳۴۱۵۰۱ - دورنگار: ۰۷۹۱۳۳۴۱۵۰۸ - پست الکترونیک: mohsenhojat@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۱/۰۷/۲۵

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۰۱/۰۸

آن و یا به عبارت دیگر دردست یابی به اهداف آموزشی تعیین شده در طرح درس بالینی یک دوره کارآموزی موثر بوده و شناسایی مسائل و مشکلات کارآموزی های بالینی و رفع موانع موجود در آن یکی از چالش های موجود در آموزش بالینی می باشد.

برای تشخیص موانع آموزشی کارآموزیهای بالینی پرستاری افرادی که مدام درگیر امر آموزش بوده اند(دانشجویان-مربیان-سرپرستاران) بهترین گزینه ها هستند. چرا که ایشان نقاط قوت و ضعف محیط بالینی را بخوبی درک نموده اند و می توانند منابع اطلاعاتی با ارزشی برای اصلاح و ارتقای کیفیت فرایند آموزش باشند [۱۰].

لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین اولویتهای موانع آموزش دستیابی به اهداف آموزشی کارآموزی های پرستاری از دیدگاه اساتید،سرپرستاران و دانشجویان پرستاری در دانشگاه علوم پزشکی چهارم انجام گردیده است. و نسبت به مطالعات انجام شده که ویژگی ها و شرایط ایده آل و دلخواه دانشجو و مربی را بررسی می کنند یک گام فراتر رفته و دیدگاه سرپرستاران را نیز تبیین می نماید و می تواند اطلاعات مفیدی را در جهت ارتقای کیفیت برنامه های آموزش بالینی پرستاری پیش روی برنامه ریزان آموزش بالینی و دفتر توسعه آموزش دانشگاه قرار دهد.

روش کار:

مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی و نمونه پژوهش مشتمل بر کلیه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی چهارم که حداقل یک دوره کارآموزی بالینی را گذرانده بودند (۱۰۱ نفر) بود، اساتید بالینی دانشکده پرستاری (۹ نفر) که در زمان انجام پژوهش حداقل یک ترم دانشجویان پرستاری را دانشگاه علوم پزشکی چهارم سرپرستی کرده بودند و سرپرستارانی که در طی مدیریت آنها حداقل یک دوره دانشجو کارآموزی اش را در بخش تحت سرپرستی آنها گذرانده بودند (۳۱ نفر) همگی به صورت سر شماری گرد آوری گردید. جمع آوری اطلاعات در این پژوهش به کمک پرسشنامه محقق ساخته صورت گرفت که روایی صوری و محتوایی آن از طریق نظرات ۸ نفر از اعضای هیات علمی خبره در امر آموزش و پایایی آن نیز از طریق تست آماری الفا کرونباخ کسب گردیده بود ($\alpha = 0/94$). پرسشنامه مذکور مشتمل بر دویخش مربوط به اطلاعات دموگرافیک نمونه های پژوهش و نیز بخش مربوط به موانع دستیابی به اهداف آموزشی کارآموزیهای بالینی بود که به صورت ۵۹ گویه در پنج حیطه فراگیر (۱۲ گویه)؛ محیط بالینی (۹ گویه)؛ برنامه ریزی آموزشی (۷ گویه)؛ ارزشیابی (۸ گویه) و

مهم، پیچیده و غیر قابل پیش بینی است؛ بنابراین نیاز به تجهیزات و امکانات کافی، برقراری ارتباط صحیح، برنامه ریزی دقیق و تدارک آموزشی دارد، اما متأسفانه نتایج تحقیقات پژوهشگران در حیطه آموزش پرستاری نشان دهنده کیفیت نا مطلوب آموزش بوده و نارسایی هایی را نشان می دهد [۲]. مطالعات انجام شده در سایر کشورها نشان میدهد عواملی چون به ندادن به آموزش بالینی، عدم دسترسی کافی به مربیان کارآمد، فقدان هماهنگی مناسب میان آموزشهای بالینی و امکانات بیمارستان ها، مناسب نبودن زمان تماس با هر بیمار برای تمرین کامل آموخته ها در محیط بالینی و عدم یکپارچگی بین آموزش نظری و عملی از مشکلات آموزش بالینی می باشد [۳]. علاوه بر این تحقیقات نشان داده اند که حدود ۸۸ درصد از دانشجویان پرستاری معتقدند، آموزش بالینی پرستاری با مشکل همراه است. این در حالی است که بسیاری از دانشکده های پرستاری، ارزیابی وضعیت آموزش بالینی را رکن و اساس برنامه ریزی خود می دانند، چرا که بهبود و ارتقای کیفیت آموزش بالینی، مستلزم بررسی وضعیت موجود، شناخت نقاط قوت و اصلاح نقاط ضعف است [۴-۵].

در مطالعه Zahraie و همکارانش که با عنوان مقایسه عوامل مرتبط با آموزش بالینی اثر بخش از دیدگاه مدرسان و دانشجویان که در ۵ حیطه (فراگیر-استاد-محیط بالینی-ارزشیابی-برنامه آموزشی) صورت گرفت ایشان ۳۲ عامل را بعنوان فاکتورهای موثر بر آموزش بالین معرفی نمودند [۶]، در مطالعه Alavi و همکارانش که با عنوان بررسی درک و تجربه دانشجویان پرستاری از مفهوم مربی اثر بخش در کارآموزی بالینی انجام گرفت نشان داد که علاوه بر حضور فیزیکی مربی پذیرفتن نقش های متعددی چون نظارت، ایجاد انگیزه، برقراری ارتباط، ایجاد محیط مناسب آموزشی و انتقال تجربه نیز در آموزش بالینی اثر بخش حائز اهمیت میباشد [۷]. در مطالعه شریفی Sharifi نیز که با عنوان بررسی میزان مهارتهای بالینی دانشجویان ترم آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اهواز و عوامل موثر بر آن انجام شد، نتایج نشان داد که دانشجو مهمترین عامل در ارتقاء مهارت های خود می باشد و پس از آن عامل مربی قرار میگیرد [۸] و بالاخره مطالعه Zamanzade که با عنوان ارزیابی عرصه های آموزش بالینی از دیدگاه مربیان پرستاری و ملامی تبریز انجام گرفت نتایج حاکی از این بود که مهمترین امر در ارتقای کیفیت آموزش بالینی ارزیابی های مکرر و مقایسه وضعیت موجود می باشد [۹].

بدین ترتیب با توجه به مطالب ارائه شده باید عنوان کرد، آموزش بالینی که یکی از مهمترین بخش های فرایند آموزش پرستاری محسوب میگردد. عوامل بسیار متعددی بر اثر بخشی

پاسخ مهمترین موانع دستیابی به اهداف آموزشی کارآموزی‌ها بود.

از دیدگاه اساتید نیز مهمترین موانع دستیابی به اهداف آموزشی کارآموزی‌ها مربوط به بی‌علاقه‌گی دانشجویان به رشته تحصیلی خود، نبود نگرش مثبت به آموزش دانشجویان از سوی مسئولین بخش‌های بیمارستانی و عدم آموزش دهی اساتید بر اساس طرح درس دوره بود که همگی فراوانی پاسخ‌شان بر اساس مقیاس اهمیت به طور یکسان ۶۶/۷ درصد بود.

بالاخره از دیدگاه سرپرستاران نیز عدم علاقه مربی به حرفه پرستاری با فراوانی پاسخ ۵۱/۶ درصد مهمترین اولویت موانع را در این میان به خود اختصاص داده بود.

تجزیه و تحلیل آماری همچنین بیانگر این بود که بیشترین اولویتهای موانع در میان پنج حیطه پرسشنامه (فراگیر، محیط بالینی، برنامه ریزی آموزشی، ارزشیابی، مربی) از دیدگاه دانشجویان، مربیان و سرپرستاران مربوط به حیطه ارزشیابی بود که به ترتیب میانگین (۳/۰۲ ± ۰/۹۲) در جامعه دانشجویان، (۳/۳ ± ۰/۴۸) در جامعه اساتید و (۲/۷۱ ± ۰/۹۳) در جامعه سرپرستاران را به خود اختصاص داده بود (جدول ۱).

مربی (۲۳ گویه) بود که میزان اولویتهای هریک از موانع در یک طیف لیکرت پنج رتبه ای (از خیلی کم تا خیلی زیاد) توسط نمونه پژوهش مشخص می‌گردید. تجزیه و تحلیل اطلاعات بکمک نرم افزار SPSS12 و بوسیله آماره‌های توصیفی و تحلیلی انجام گردید.

یافته‌ها:

یافته‌های مطالعه بیانگر آن بود که میانگین سن دانشجویان شرکت‌کننده در مطالعه (۱/۴ ± ۲۰/۵) و اکثریت آنها مجرد (۹۳/۴ درصد) و میانگین معدل تحصیلی آنها ۱۵/۷۳ بود. میانگین سن اساتید شرکت‌کننده در مطالعه نیز (۴/۲ ± ۳۳/۲۹) و متوسط سابقه کار آنها ۱۳/۴۲ بود. میانگین سن سرپرستاران شرکت‌کننده در مطالعه نیز (۵/۴۴ ± ۳۳/۲۷) و میانگین سابقه تدریس دروس تئوری آموزش پرستاری توسط آنها ۱۰ واحد و دروس عملی نیز ۲۰ واحد بود.

نتایج مطالعه نشان داد که از دیدگاه دانشجویان وجود تعداد زیاد دانشجویان در بخش‌های بیمارستانها با (۵۲/۲ درصد) فراوانی

جدول ۱: اولویتهای هریک از پنج حیطه موانع دستیابی به اهداف آموزشی کارآموزی‌های بالینی از دیدگاه اساتید، دانشجویان و سرپرستاران

اساتید	دانشجویان	سرپرستاران
فراگیر ۳ ± ۰/۸۱	۲/۳ ± ۱/۱۲	۲/۴۸ ± ۰/۸۱
محیط بالینی ۳ ± ۰/۶۶	۳/۱۲ ± ۰/۸۶	۲/۶۱ ± ۰/۶۱
برنامه ریزی ۱/۸ ± ۰/۹۱	۳/۱۱ ± ۰/۸۹	۲/۳۲ ± ۰/۸۳
ارزشیابی ۳/۳ ± ۰/۴۸	۳/۰۲ ± ۰/۹۲	۲/۷۱ ± ۰/۹۳
مربی ۲/۴ ± ۰/۹۶	۳/۱۱ ± ۰/۹۷	۲/۵۵ ± ۰/۸۵

در یک مطالعه پدیدارشناسی Brammer دریافت هنگامی که پرستاران بخش دانشجویان را به عنوان همکاران آینده خود مورد شناسایی قرار می‌دهند، تعامل دانشجویان در کارهایشان بیشتر است. بنابراین دانشجویان پرستاری در حال ایجاد و بازنگری مجدد این مفهوم هستند که به آنها در محیط‌های متفاوت بالینی چگونه نگریسته می‌شود. این مذاکره درونی یک عنصر اصلی برای هویت و در نتیجه یادگیری است. دانشجویان همواره تلاش دارند که در طی برنامه‌های آموزش بالینی خود را بخشی از جامعه پرستاری بدانند، لذا امروزه مفهوم جدیدی تحت عنوان تعلق Belonging مطرح گردیده است و این عامل با ارزشی در آموزش بالینی به شمار می‌رود [۱۱]. اما با این حال در مطالعه مشابه که توسط پیمان با هدف ارزیابی دیدگاه

همانطور که ملاحظه گردید از دیدگاه دانشجویان تعداد زیاد دانشجو در بخش‌های بیمارستانی و نیز از دیدگاه مربیان عدم وجود نگرش مثبت به آموزش دانشجویان از سوی مسئولین بخش‌های بیمارستان به عنوان مهمترین موانع آموزشی کارآموزی‌های بالینی مطرح گردید. Zahraie به نقل از Dunn و همکارانش می‌نویسد: با توجه به اینکه دانشجویان همواره تمایل دارند که در محیط آموزشی تجربیات متفاوتی را کسب کنند و در فرایند مراقبتی بیماران مختلف شرکت نمایند به نظر می‌رسد این موضوع با تعداد زیاد آنها در هر بخش همخوانی نداشته و عده‌ای از آنها در دستیابی به اهداف آموزشی ناکام خواهند ماند [۶].

بالینی اثر بخش و یا غیر مفید از سوی مسئولین ذیربط و ... که با توجه به علت باید راهکار مناسب آن را تدوین و اجرا نمود، چرا که در صورت وجود چنین مشکلی در یک سیستم آموزشی خود بخود کیفیت آموزش بالینی، توانمندی و مهارت دانشجو و اعتماد به نفس او کاهش یافته و اثرات منفی غیر قابل بازگشتی را بر ذهن دانشجو و سیستم های فرادست و فرودست آموزش پرستاری خواهد گذاشت [۷،۶].

با توجه به این نکته که حیطه ارزشیابی بیشترین سهم موانع را از دیدگاه هر سه گروه مورد مطالعه به خود اختصاص داده بود. در این باره باید اذعان نمود که از دیر باز چالش های مختلفی در بررسی عملکرد بالینی دانشجویان پرستاری وجود داشته و توجه ویژه ای را در مطالعات پرستاری به خود جلب کرده است. از جمله این چالش ها می توان به انتخاب شیوه یا روش مناسب ارزیابی، اثرات ضمنی ناشی از انتخاب این روش ها بر نوع آموزش مقاطع و رشته های مختلف علوم پزشکی، نبود یک معیار دقیق و عینی برای سنجش مهارت های عملی و استفاده از شیوه های مناسب ارزشیابی بالینی است که اجرای آنها هم آموزش و بقای یادگیری را تضمین نماید (کیفیت) و هم بتوان نمره لازم برای دروس عملی را فراهم آورد (کمیت)؛ همگی این ضرورت پرداختن به موضوع ارزشیابی را به عنوان یکی از مشکلات فعلی آموزش بالینی و همچنین مطالعه و پژوهش در این زمینه را بیش از هر زمان دیگر، مورد تأکید قرار میدهد [۱ و ۳ و ۶].

بدین ترتیب با عنایت به نتایج بدست آمده و موارد گفته شده توجه به عواملی مانند تعداد زیاد دانشجویان، بی علاقه‌گی اساتید و دانشجویان به حرفه پرستاری و نبود نگرش مثبت به آموزش دانشجویان از سوی مسئولین بخشها و توجه به مقوله بسیار مهم ارزشیابی در آموزش بالینی می تواند کمک شایانی در ارتقاء کیفیت آموزش بالینی ایفا نماید.

تقدیر و تشکر:

محققین مراتب تقدیر و تشکر خود را از کلیه دانشجویان، مربیان و سرپرستاران شرکت کننده در پژوهش اعلام نموده و از همکاری صمیمانه مسئولین دانشکده پرستاری و مامایی و بیمارستانهای وابسته به دانشگاه علوم پزشکی جهرم در اجرای پژوهش حاضر سپاسگزاری می نمایند.

دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ایلام در خصوص وضعیت آموزش بالینی انجام شد، نتایج مطالعه در حیطه برخورد با دانشجو نشان داد که تنها ۳/۳ درصد دانشجویان بیان داشتند که پرسنل بخش همکاری لازم را با دانشجو دارند [۱۲].

بی علاقه گی دانشجو به حرفه پرستاری و بی علاقه گی مربی به حرفه پرستاری نیز از دیگر موانع مهم به ترتیب از دیدگاه اساتید و سرپرستاران بود که در این میان با توجه به اینکه علاقه به رشته تحصیلی نقشی اساسی در موفقیت تحصیلی و نیز حتی موفقیت حرفه ای دانشجویان دارد معرفی صحیح رشته پرستاری از طرق مختلف اعم از کتابچه های راهنمای کنکور سراسری، مشاورین دانش آموزان در مدارس و نیز اتخاذ تدابیری ویژه در جهت غربال افراد علاقه مند و شایسته برای ادامه تحصیل در رشته پرستاری و از طرف دیگر گزینش دانش آموزان و پرسنل علاقه مند و کارآمد در ابعاد مراقبتی و نیز آموزش به عنوان مربیان آموزش پرستاری می تواند تا حدود زیادی در کم رنگ کردن موانع ذکر شده مثر ثمر باشند [۷،۴]. استفاده از شیوه های مختلف جهت کاهش تعداد دانشجویان در بخش ها، شناسایی دانشجویان بی علاقه و مشاوره با آنها، همچنین ایجاد ارتباط بین آموزش و درمان می تواند کیفیت آموزش بالینی را ارتقاء دهد [۸].

همانطور که نتایج نشان داد عدم علاقه مربی به حرفه پرستاری نیز از دیدگاه سرپرستاران مهمترین مانع در عدم دستیابی به اهداف آموزشی کارآموزهای بالینی مطرح گردید. در مطالعه ای که توسط فرزانه تحت عنوان بررسی خصوصیات مربی بالینی اثربخش از دیدگاه دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه های علوم پزشکی شهر تهران انجام شد، یافته های پژوهش نشان داد که دانشجویان بالاترین امتیاز را به حیطه شخصیتی مربی اختصاص دادند. نویسنده در پایان این تحقیق چنین نتیجه گیری می کند که در تدریس بالینی، مربی کاملاً توسط دانشجویان مورد ارزیابی قرار میگیرد. بنابراین مربیان پرستاری و مامایی به این امر واقف باشند که دانشجویان در حین بهره برداری از دانش تئوری و مهارتهای عملی آنان مشغول الگوبرداری از شخصیت و رفتار مربی بالینی نیز هستند [۱۳]. اگر چه بی علاقه گی مربیان به حرفه پرستاری به عنوان یکی از عوامل عدم دستیابی به اهداف کارآموزی می تواند علل احتمالی گوناگون داشته باشد از جمله: بی علاقه بودن به ماهیت و نوع خدمات حرفه پرستاری، وجود مشکلات رفاهی و معیشتی مربیان پرستاری، عدم ارزش گذاری بین آموزش

References:

1. Makarem S, Dumit NY, Adra M, Kassak K. Teaching effectiveness and learning outcomes of baccalaureate nursing students in a critical care practicum. *Nurs Outlook* 2001; 49(1): 43-9.
2. Viverais-Dresler G, Kutschke M. RN student ratings and opinions related to importance of certain clinical teacher behaviors. *J Contin Edu Nurs* 2001; 32(6): 274-82.
3. Lucas J, Wilson P, Baxley EG. Walking the balance BEAM: the art and science of becoming a successful clinical teacher. *Fam Med* 2002; 32(6): 298-9.
4. Atack L, Comacu M, Kenny R, LaBelle N, Miller D. Student and staff relationship in a clinical practice model: impact of learning. *J Nurs Educ* 2000; 39(9): 387-92.
5. Shahbazi L, Salimi T. Situation of clinical education from teachers and student of nursing and midwifery if Yazd and Isfahan. *J Shahid Sadogi Med Sci Univ* 2000; 8(2): 97-103. (Persian)
6. Hassan Zahraei R, Atash Sokhan G, Salehi S, Ehsanpour S, Hassanzadeh A. Comparing the factors related to the effective clinical teaching from faculty members' and students' points of view. *Iran J Med Edu* 2007; 7(2): 249-56. (Persian)
7. Alavi M, Abedi H. Nursing students' experiences and perceptions of effective instructor in clinical education. *Iran J Med Edu* 2007; 7(2): 325-34. (Persian)
8. Shrefi N. Assessment of clinical skills of the last term nursing students of Ahvaz Medical University and it affecting factors. *Iran J med edu* 2004; Suppl 10: 83. (Persian)
9. Zamanzadeh V, Abdollahzadeh F, Lotfi M, Aghazadeh A. Assessing clinical education fields from the viewpoints of nursing and midwifery instructors in Tabriz University of Medical Sciences, 2006. *Iran J Med Edu* 2007; 7(2): 299-307. (Persian)
10. Mosalanejad L, Sobhanian S. The comparison two method of scenario based learning and peer group review on student knowledge and performance. *Proceedings of 5th Asia Pacific Medical Education Conference*. Kuala Lumpur: Jan 26-27, 2008, Singapore. 2008.
11. Jokar F, Haghani F. Nursing clinical education, the challenges facing: a review article. *Iran J Med Edu* 2010; 10(5): 1153-60. (Persian)
12. Peyman H, Darash M, Sadeghifar J, Yaghoubi M, Yamani N, Alizadeh M. Evaluating the viewpoints of nursing and midwifery students about their clinical educational status. *Iran J Med Edu* 2010; 10(5): 1121-30. (Persian)
13. Pazande F, Abedian K, Jan Nesari SH, Alavi M. Study of specification effective clinical educators from perspective of nursing students of Tehran Universities Medical Sciences. *Shahid Beheshty Nurs Fac J* 2006; 16(55): 46-54. (Persian)

Assessment of the priorities of educational obstacles in attaining educational goals of practitioners clinical education according to teachers, head nurses and nursing students in Jahrom University of Medical Sciences

Eslami Akbar R¹, Hojat M^{*1}, Maarefi F¹, Charkhandaz M²

Received: 03/27/2012

Accepted: 10/16/2012

1. Dept. of Nursing, School of Nursing, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran

2. Deputy of Health, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran

Journal of Education and Ethics in Nursing, Volume 1, Number 1, Winter 2013

Abstract

Introduction:

Nursing education planners believe the most important part of nursing education is clinical education. This study aimed to determine the importance of obstacles in obtaining clinical training goals from the prospective of nursing educators, nursing students and nursing managers of Jahrom University of Medical Sciences.

Materials and Methods:

This cross-sectional study was performed by a self-report questionnaire. Sampling was performed by census and the samples consisted of all nursing students who had passed at least one course of clinical education (n: 101), all nursing educators (n: 9) and all nursing managers who had management experience for at least for 6 months (n=31). Data analysis was performed by SPSS 12.0 and statistical methods.

Results:

The most important obstacle to obtain educational goals was the presence of many students in wards (52.5%) according to the students' views. In educators' view the most important obstacles were students' disinterest in nursing, nursing managers' lack of positive attitude toward education, and the lack of course plan in clinical education (66.7%). Finally, educators' disinterest in nursing profession was rated as the most important obstacle by the nursing managers.

Conclusion:

Attending to factors such as the large body of students, educators' and students' disinterest toward nursing profession, and the lack of course plan in clinical education, and nursing managers' lack of positive attitude toward education which are regarded as the most serious obstacles in reaching the educational goals of practitioners' clinical education can contribute to the quality of future clinical education.

Keywords: Nursing, Clinical Training, Obstacles

* Corresponding author, Email: mohsenhojat@yahoo.com